GAZETA LWOWSKA.

We Srodę **Nro. 25.** 2. Marca 1825.

WIADOMOŚCI KRAIOWE.

— *Ze Lwowa.* —

Jego C. K. Mość raczył Praktykanta konceptowego przy Rządzie Galicyyskim, Józefa Kawalera Dostenberg, mianować bezpłatnym Kommissarzem Cyrkułowym.

Kancellaryia nadworna uwolnione mieysce Chyrurga Cyrkułowego Wadowickiego w Galicyi nadała Magistrowi Chyrurgii i Operatorowi Franciszkowi Karny.

— *Z Wiednia.* —

Jego Cesarska Mość naywyższą uchwałą Swoią z d. 8. z. m. raczył Marszałka polnego Porucznika i Dowódcę twierdzy Ołomuńca, Antoniego Barona Zach, uwolnić od służby z pensyią roczną trzech tysięcy ZR. stopniowi iego odpowiadaiącą, i oprocz tego ieszcze z szczególney łaski i w dowód naywyższego upodobania z iego długoletniey i dobrze sprawowaney służby przeznaczył onemuż rocznego dodatku trzy tysiące ZR.; zaś w mieysce tegoż mianował Jenerała Majora i Brygadyiera Józefa Folseis, z posunieniem na stopień Marszałka polnego Porucznika, Dowódcą twierdzy Ołomunca.

Aby istnieiący związek instytutu filialnego kass, między Stolicą Monarchii a różnemi prowincyiami ułatwić, Dyrekcyia uprzywileiowanego Austryiackiego Banku narodowego, począwszy od dnia dzisieyszego, zezwoliła na wydawanie assygnat mnieyszych, iednak nie mniey, iak na sto ZR. w W. W., tak przez tuteyszą centralną kassę dla wszystkich kass filialnych, iakoteż przez te dla Wiednia. Z resztą wszystkie odmiany dotyczące się assygnacyy, jakoteż assygnowania prowizyi, zostaią w swey działalności. Co do powszechney podaie się wiadomości.

W Wiedniu d. 17. Lutego 1825.

Józef Stoycowicz z Stuhlweissenburga, wygrawszy Państwo Altenbuch, czterem chłopcom, sierotom, którzy losy ciągnęli, darował 400 ZR., pod warunkiem, aby pieniądze te oddane kassie oszczędności, pomnażały się przez procenta, dopóki chłopcy nie doydą wieloletności.

— *Z Tryiestu d. 4. Lutego.* —

Pomnaża się tu ciągle handel osadniczemi towarami i ich wprowadzanie prosto z Brazylii, Hawanny i Ziednoczonych Stanów. Odchód tych artykułów do Włoch i wewnątrz Państwa Austryiackiego, które potrzebuie wiele surowey trzciny cukrowey do swoich fabryk cukru, coraz się więcey ustala i czyni miasto nasze formalnie składowem. Lecz za to cierpi wiele na tem wywóz płodów naszey ziemi i kunsztów, przez wielki napływ zagranicznych konkurrencyy. Czeskie płótno, stal, żelazo i t. d. bardzo spadły w cenie i tak nie mogą odchodzić, iak dawniey.

— *Z Królestwa Lombardzko-Weneckiego.* —

W d. 7. Lutego powrócił Arcy-Xiążę Wice-Król ze Swoią dostoyną Małżonką w pożądanem zdrowiu z Wenecyi do Medyiolanu i w d. 8. wieczorem zaszczycił obecnością Swoią wielki teatr, przyięty z naywiększemi dowodami radości.

WIADOMOŚCI ZAGRANICZNE.

Zjednoczone Stany Ameryki północney.

W Frankforcie nad Menem miano w d. 12. z. m. przez listy prywatne dosyć wiary godne, (zkąd? nie wyrażaią) odebrać wiadomość, że Jenerał Jackson mianowany został przez Izbę Reprezentantów Prezydentem Ziednoczonych Stanów Ameryki północney.

Wielka Brytania i Irlandyia.

P. Kanning dawał w domu swoim wieyskim Glocester-Lodge w d. 6. z. m. wielki dyplomatyczny obiad, na który zaproszeni byli Posłowie wszystkich Mocarstw Europeyskich pierwszego i drugiego rzędu. I Poseł Hiszpański, D. Camillo Gutierez de los Rios, który dopiero w d. 1. Lutego ziechał do Londynu (iak mówią, z protestacyią Dworu Hiszpańskiego) znaydował się pomiędzy gośćmi.

Z Portsmouth donosi Gazeta pod d. 2. Lutego: »Okręt liniiowy Wellesley otrzymał rozkaz, aż do 600 ludzi osadę swoią uzupełnić i stanąć na kotwicy pod Spithead. To samo uczynić ma Ganges. Mówią, że woysko nasze lądowe nie 20,000 lecz 25,000 zostanie wzmocnione. Pułki 97my i 99ty stoią w Gosport i oczekuią rozkazów do wsiadania na okręty.

Posiedzenie Związku Katolików w Dublinie w d. 2. Lut. tak wielkie mnóstwo znakomitych mieszkańców z wszystkich klass ściągnęło, iż zaledwie połowie można było dozwolić wniyścia do sali. Damy znakomite, zapełniły galeryie. Sir Thomas Exmonde przewodniczył Zgromadzeniowi. — P. O'Connel żądał głosu i rzekł: »Muszę rzecz ważną przełożyć; może być przeciwko zwyczaynym formalnościom, lecz wiém, że się całe Zgromadzenie do tego przychyli. Pisma publiczne donoszą, iż niebawem wyydzie przez Protestantów ułożona petycyia; prosząca o udzielenie nam emancypacyi. (Słuchaycie, słuchaycie!) Tak pocieszna wiadomość, powinna nadewszystko wzbudzić w nas wdzięczność, dla tego spieszę się uczynić WPanom następuiące przełożenie:

»Z naywiększém uczuciem wdzięczności dowiaduiemy się, iż wielu Panów ze Szlachty wyznania Protestanckiego, różni bankierowie, znakomici kupci, właściciele i inni, maią podać do Parlamentu proźbę, w celu zniewolenia go, aby reklamacyie Katolików wziął pod rozwagę. W tey wspaniałey czynności uznaiemy wytrwałość szlachetnego sposobu myślenia, iaki ożywiał Parlament Protestancki Irlandyi pod chwalebnem panowaniem Jerzego III., gdy zniósł cywilną zaporę księgi ustaw karnych, nawet naszym Katolickim braciom wiele ważnych praw nadał. Ninieyszém zapewniamy nayuroczyściey naszych protestanckich współbraci, iż ten dowód ich przychylności uważamy iak nieoceniony dar, który mogliśmy kiedy otrzymać, i życzemy sobie więcey iak samey emancypacyi, zasługiwać nieustannie na ich przyiaźń i poważanie, czego nigdy nie zaniedbamy. — Jeśli tak szczerze staramy się mieć udział do dobrodzieystw Konstytucyi, tedy to dzieie się naywięcey dla tego, aby przez porównanie z innemi klassami poddanych Króla Jegomości, iak przez iednakowy interes utrzymania Państwa, przyczyniać się do bezpieczeństwa Tronu i pomnożenia siły i mocy Konstytucyi.« — Wszyscy głosowali naymocniey zatym proiektem.

Jedna z naynowszych Gazet Londyńskich (*the Examiner*) zawiera pod napisem: »Żądza do spekulacyi, co następuie:

»Jesteśmy stanowczo tego zdania, że w pewnych okolicznościach proste wystawienie faktów, bez wielkiego rozumowania lub komentarzów, trafia lepiey do zdrowego rozumu, iak pilnie wypracowany rozbiór. W duchu tego przekonania udzielamy naszym czytelnikom wykazu różnych na teraz proiektów, będących w obiegu publicznem do użycia kapitałów Angielskich, przyczem wstrzymuiemy się iednak prócz kilku uwag, względnie charakterystycznych rysów nad niektóremi z tych awanturnicznych planów od wydania naszego sądu względnie stosunkowey wartości ich obietnic. Zamiar nasz dąży więcey do powszechnego wniosku w ogóle, iak do szeregu poiedyńczych konkluzyy; przez naturę rzeczy samych chcemy okazać, że większa część tych spekulacyy koniecznie smutny wziąć musi koniec. Jeśli w sposobie nie wątpliwym okażemy, że pewna liczba rzeczy nie może obok siebie istnieć, tedy oczewista, iż część onychże pierwey lub poźniey musi się złamać, i aby to się iak nayprędzey stało, przy takich okolicznościach, iest naypożądańszém.«

»Następuiący wykaz owych proiektów, chociaż nie zupełny, może zamierzonemu od nas celowi zupełnie odpowiedzieć:

»W samym tylko Londynie nie rachuiąc innych miast Anglii, zawiązało się w ciągu roku ostatniego 114 towarzystw rozmaitych, iako to:

		fun: szt:
13	towarzystw do zaprowadzenia dróg, czyli kolei żelaznych, z kapitałem wiadomym	13,050,000
7	towarzystw w tymże samym celu, których kapitał niawiadomy; lecz domieszcza się tutay przez przypuszczenie w stosunku do powyższego	7,200,000
22	towarzystw różnych banków i assekuracyynych	36,260,000
11	towarzystw do oświecenia gazem z kapitałem	8,000,000
6	towarzystw do kopalni, czyli górnictwa kraiowego z wiadomym kapitałem	3,600,000
2	takież z kapitałem niewiadomym, tu przez przypuszcenie wziętym	1,200,000
17	towarzystw do kopalni, czyli min zagranicznych, z kapitałem	18,200,000
9	towarzystw do budowli kanałów i statków parnych	10,000,000
27	towarzystw do ulepszenia i podniesienia przemysłu narodowego, z kapitałem	12,000,000
114	towarzystw. Ogół kapitału	120,900,000

Dodawszy więc do tey summy premia, iakie iuż niektóre z wyłożonych kapitałów przynoszą, można teraz powsiąść wyobrażenia o ogromności kapitałów i o duchu przedsiębierstwa Anglików. — Do towarzystwa górniczego w Mexyku, *United-Mexykan-Company* tak wiele ofiaruie się akcyionistów, że początkowe założenie kapitału z fun: szt. 350,000, aż do miliona f: szt. podnieść się musiało. (*Dokończenie nastąpi*).

Francyia.

Król przewodniczył w d. 9. Lutego w Radzie Ministeryialney, a wieczorem w sali trono-

wéy przyimował bióro Izby Parów, które mu złożyło ustawę względem zgromadzeń panien zakonnych, przyiętą przez tęż Izbę. W. d. 10. polował Monarch w lasku S. Germain.

Od nieiakiego czasu w Paryżu i iegó okolicy popełniono wiele kradzieży w kościołach. Policyi udało się schwytać sprawcę tych kradzieży wraz z 20 pomocnikami.

Od kilku dni bawi w Lugdunie synowiec Wice-Króla Egipskiego, Ibrahim Jussuf, człowiek młody maiący od 18 do 20 lat. Zwiedził ón wszystkie publiczne instytuty, i szpital hoynie obdarzył.

Na rozkaz Ministra Woyny czynią w Toulouzie pułki artyleryi doświadczenia względem rozmaitego systemu używania dział i sztuki artyleryynéy; szeregowi i podoficerowie w liczbie 189 wraz z 9 Oficerami rozpoczęli to doświadczenie w d. 27. Stycznia w Toulouzie.

Włochy.

Oto iest dokończenie Traktatu zawartego między Krolem Imcią Sardyńskim a W. Portą Otomańską, przerwanego w Nrze. 23. gazety naszey.

6) Gdy poddani Sardyńscy, zwiedzać zechcą Jeruzalem lub inne iakie mieysce Państwa Otomańskiego, bąć z nabożeństwa lub chęci podróżowania, więc w tym celu opatrzeni będą firmanem Cesarskim, i będą mieli wszelką pomoc i opiekę, aby swobodnie i bez przeszkody mogli podróżować. 7) Gdy poddany Sardyński umrze w Turcyi, więc w mieyscu tém gdzie umarł, obeymie tymczasowo pozostały maiątek iego rezyduiący Konzul Sardyński, aby takowy iego sukcessorów przesłał. Jeśli w tém mieyscu niemasz Konzula, więc sędzia mieyscowy (*Kady*) sporządziwszy inwentarz pozostałości przeszle go naybliższemu Konzulowi Sardyńskiemu. Takież samo postępowanie zachowane będzie względem poddanych W. Porty zmarłych w Sardynii. 8) Spory i processa wszczynaiące się między Sardyńskiemi poddanemi w Turcyi, powinny być przez Posłów i Konzulów ich narodu rozpoznawane i załatwiane; zaś spory i sprawy, wszczynaiące się między Sardyńskiemi a Otomańskiemi poddanemi, powinny być rozpoznawane podług ustaw Tureckich w obecności Sardyńskiego tłómacza. Każda z takich spraw, któréy przedmiot wynosi więcéy iak 4000 asprów, ma być do Konstantynopola odesłana i tam według świętych ustaw rozpoznana. 9) Poddani Sardyńscy udaiący się do kraiow Otomańskich dla prowadzenia spokoynie swego handlu, nie będąc winni żadnego przewinienia, nie maią być w żadnym względzie przez Władze tureckie uciążani. Jeśli zaś poddani Sardyńscy, staną się winnymi przewinień, wtedy za przyzwaniem pełnomocnego Ministra lub Konzula ich narodu, będą w tym samym sposobie na zasłużoną karę wskazani, iak w podobnym razie postępuie się z innemi Europeyczykami. 10) Gdy się okręty woienne obu Mocarstw spotkaią, wtedy wzaiemnie podług zwyczaiu morskiego dadzą sobie zwykłe oznaki przyiaźni, a gdy okręty woienne iednego z obu Mocarstw, spotkaią okręty kupieckie drugiego Mocarstwa, więc się z nimi uprzeymie i przyiaźnie obeydą. Okręty kupieckie strón obiedwóch za przybyciem do portów i zatok właściwych Państw stosować się będą do rozporządzeń kraiowych. 11) W razie gdy Sardyński poddany przeydzie do Izlamizmu, więc w obecności tłumacza Sardyńskiego ma być badany, a gdy się okaże, że ma niezaprzeczone długi, tedy likwidacyia tychże uskutecznioną będzie podług świętych ustaw. 12) Konzulowie i Wice-Konzulowie Sardyńscy w Państwach Otomańskich, iakoteż ogólnie wszyscy poddani Sardyńscy, przybywaiący za handlem do Turcyi uwolnieni będą od haraczu, badsza i wszystkich innych tego rodzaiu opłat. 13) Waruie się, że Sardyńskie kupieckie okręty przybywaiące do Turcyi za handlem, żeglować będą pod swoią a nie obcą banderą. Bandera Sardyńska nie będzie dozwolana ani okrętom obcych Mocarstw, ani okrętom Raajasów (nie mahometańskim poddanym W. Porty). Pełnomocni Ministrowie, iakoteż Konzulowie i Wice-Konzulowie Sardyńscy nie mogą wydawać patentów poddanym W. Porty, ni takowych iawnie lub taiemnie bronić, zasady od których niewolno odstąpić. 14) Ministrowi pełnomocnemu iakoteż Konzulom król. Sardyńskim, przeznaczonym rezydować przy W. Porcie i w Państwach Otomańskich, przyznawane będą wszystkie przywileie, prawa, swobody, ktorych istnieiąca przyiaźń wymaga, a iakich Ajenci innych Mocarstw używaią. Nawzaiem, i podług tychże samych zasad, przyznane będą Konzulom i Wice-Konzulom W. Porty, którzy w Sardynii rezydować będą, te same przywileie, prawa i swobody. 15) Po nastąpionem z oboiey strony podpisaniu i ratyfikacyi ninieyszego Traktatu przyiaźni i handlu, takowy w żadnym sposobie nie ma być naruszony lecz punktualnie zachowywany i wykonywany. Ninieyszy akt będzie tak przez Króla Sardyńskiego, iakoteż przez Cesarza Osmanów, podług istnieiącego zwyczaiu przez obustronne podpisy uroczyście stwierdzony i ratyfikowany, i ratyfikacyie w ciągu czterech miesięcy, a ieżli można ieszcze prędzéy; od dnia zawarcia ninieyszego aktu będą w Konstantynopolu wymienione, z którego to aktu obustronni Pełnomocnicy, sporządzą dwa iednakowobrzmiące exemplarze, takowe opatrzą własnoręcznym pod-

pisem i pieczęcią, i wzaiemnie sobie wymienią. Działo się w Konstantynopolu dnia 25. miesiąca Października, roku 1823. Podpi. Strangford. — My nadzwyczayny Poseł i Pełnomocny Minister Króla Imci W. Brytanii przy W. Porcie, i Pełnomocnik Króla Imci Sardyńskiego do zawarcia Traktatu przyiazni i handlu między Królem Jegomością Sardyńskim a W. Otomańską Portą, zeznaiemy i oświadczamy każdemu, kogo się dotycze, iż odpis ninieyszy iest prawdziwym i dokładnym odpisem Traktatu, zawartego pod d. 25. Października r. b. między Królem Sardyńskiem a W. Otomańską Portą, składaiącego się ze wstępu, Artykułów pietnastu i zakończenia, który w wspomnionym dniu przez Nas i otomańskich Pełnomocnych Ministrów podpisany i przez Nas w dwóch iednakowobrzmiących exemplarzach wzaiemnie został wymieniony. W dowód czego i t. d. podp. Strangford. — Wymiana ratyfikacyi ninieyszego Traktatu w właściwych ięzykach, nastąpiła nayuroczyściey w Konstantynopolu przez Pełnomocnych obu wysokich umawiaiących się Stron w d. 27. miesiąca Kwietnia r. z. 1824 odpowiadaiącym końcowi Schaabann roku Hedzyry 1259. (Wspomniane w uwiadomieniu Admiralicyi noty i rozporządzenia, zobacz Nr. 23. gazety naszéy, późniey umieszczemy.)

Zjednoczone Niderlandy.

— *Z Rotterdamu d. 5. Lutego.* —

W czasie burzy która przez 48 godzin trwała, trzy czwarte części miasta zalane zostały. Nie pamiętaią tu tak wysokiego wezbrania morza. Szkody w tytuniu, kawie, cukrze, bawełnie i koniczynie są niezmierne. Od dwóch dni wszyscy przerażeni tem nieszczęściem, i nikt nie myśli o interessach.

Na całych brzegach Hollandyi wezbranie morza dnia 3. b. m. było nadzwyczay wielkie i prawie niesłychane. Ogromna grobla przy Helder ucierpiała niezmiernie, i tylko przez natężoną pracę całéy ludności okoliczney, można było zapobiedz iéy przerwaniu. Jedna batterya zupełnie zniszczona.

Prussy.

W Wrocławiu ogłoszono następuiące uwiadomienie: »Od początku roku bieżącego, bieg poczty z Wrocławia do Warszawy przeniesionym został na trakt przez Trebnicę, Krotosyzn i Kalisz. Stosownie do tego i extra-poczty do Królestwa Polskiego, nowego traktu pocztowego trzymać się maią, a gdyby wszelako podróżni dawnym traktem na Oleśnicę, Wartenberg Polski i Kempno iechać chcieli, w tedy prędkiéy expedycyi wymagać niemogą. Równie ostrzega się Podróżnych chcących z Polski iechać na Wieruszów i Kempno, iż na tym trakcie wybaczyć muszą, ieżeli wcale nie, lub też z wielkiem mitrężeniem czasu expedyiowani zostaną.

Królestwo Polskie.

— *Z Warszawy d. 21. Lutego.* —

J. C. M. Wielki Xiażę Mikołay, i J. C. M. Wielka Xiężna Alexandra, po całym tygodniowym pobycie w Warszawie, wczoray w południe wyiechali do Petersburga. Pierwszy nocleg przeznaczony w Pułtusku.

Wiadomość datowana d. 13. b. m. przybyła z Krakowa Sztafetą, donosi, że lody na Wisle puściły w okolicach Krakowa, i woda znacznie wezbrała. Wczoray o godzinie 9téy rano w Warszawie woda na Wisle zaczęła przybierać, i powiększa się co chwila.

Listy z Hamburga donoszą, że w zeszłym tygodniu wypłynęło kilka okrętów ze zbożem do Anglii, zakupiono oraz przeszło 10,000 łasztow różnego zboża, wszelako cena iego zostaie taka, iaka była przed miesiącem.

Na ostatnich targach Warszawskich płacono za korzec żyta złot. od 6 do 7. Pszenicy od 12 do 13 i pół. Jęczmienia od 5 i pół do 6 i pół. Owsa od 4 i grosz srebrny, do 4 i pół. Siana furę iednokonna od 7 do 12, parokonną od 14 do 18. Słomy furę zwyczayną od 3 do 4.

Rossyia.

N. Pan, wyrokiem wydanym w Petersburgu t. m. rozkazał aby w Rossyi w przeciągu 3 miesięcy, dawna miedziana moneta była wymienioną na nową; po upłynieniu tego terminu, będzie skonfiskowaną na korzyść skarbu.

Podług ogłoszonego wykazu ceny chleba na czas od 1go do 31. Marca 1825 ważyć powinny: bułka montowa po kr. 1/2, łót. 6 5/8 — detto po kr. 1, łót. 13 2/8 — bułka ordynaryyna po kr. 1/2, łót. 8 6/3 detto po kr. 1, łót. 17 4/8 — bochenek chleba białego po kr. 1, funt — łót. 26 6/8 — detto po kr. 3, funt 2 łót. 16 1/: — detto po kr. 6, funt 5 łót. 4/: — bochenek chleba śniadego po kr. 1, funt. 1 łót. 10 7/: — detto po kr. 3, funt. 4 łót. 7/: — detto po kr. 6, funt. 8 łót. 2 — bochenek chleba razowego po kr. 2, funt. 3 łót. 8.

O zachowaniu tego wykazu przekonać się można na wadze ku temu pod ratuszem wystawionéy; oraz wzywa się każdego, by wykroczenie przeciwne taryfie doniósł, a przez zataienia nazwiska, przyzwoitą odbierze nagrodę.

Do tego Numeru Gazety dołączony iest Numer 9. Rozmaitości.

Redakcyia Józefa Bensa; Druk Pillerów.